

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Şeytan Çarpması, Haset ve Nazar (Göz Değmesi)

Muhammed Adil Cemil el-Ğavli'ye

Soru:

Bismillahirrahmanirrahîm...

Muhterem kerim kardeşim Hizb-ut Tahrir'in emiri, Allahu Teala sizi korusun.

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ**... **“Süleyman’ın hükümlerine tabi oldular. Halbuki Süleyman büyü yapıp kâfir olmadı. Lakin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri öğretiyorlardı...”** [Bakara-102]

Ülkemizde, şeytan çarpması, bazısı nazar (göz değmesi) ve diğer bazısı da büyü olarak adlandırılan birçok hastalık yayılmıştır. Büyülerin, cinlerin vücuda girmesiyle bir bağlantısı var mıdır? Onun bir etkisi var mıdır? Büyünün tedavisi olarak şerî rukye sahih midir yoksa bu da büyücülük müdür? Açıklamanızı rica ediyorum. Allah sizi hayırla mükafatlandırсын.

Kardeşiniz Seyf Tayyib Mutahhar el-Ğavli – Yemen.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Sorunuz dört meseleden oluşmaktadır: Birincisi; genel olarak şeytan çarpması olarak adlandırılan konu. İkincisi; ayet-i kerimenin tefsiri ve büyüye yönelik delaleti. Üçüncüsü; haset ve nazar. Dördüncüsü; korunmanın nasıl olacağı, rukye ile mi yoksa başka bir şeyle mi. İşte size cevabı:

Birincisi – Şeytan’ın çarpmasına delalet ettiği iddia edilen ayet-i kerimenin tefsiri:

...الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ **“Faiz yiyen kimseler, kendisine şeytan çarpmış olan nasıl kalkarsa mezarlarından öyle kalkarlar...”**

Size aşağıda, et-Teysîr fî Usûl-it Tefsîr’den bunun hakkında olan kısmı aktarıyorum:

[الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا] **“Faiz yiyenler.”** Yani faiz alan kimseler ve her şekliyle ondan faydalanan kimseler demektir. Bu cümlede yer alan [يَأْكُلُونَ] “yiyenler” kelimesi Kur’an’ı Kerim’de kınanmaya delalet etmek üzere kullanılmıştır. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا **“Yetimlerin mallarını zulmen (haksız olarak) yiyenler karınlarına ancak bir ateş yerler.”** [Nisa-10] لَهُمْ [Kâfir olanlar ise dünyada] يَنَّمَتَعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ **zevkenmeğe bakarlar; hayvanlar gibi yerler, içerler. Halbuki ateş, (ahirette) onların yeridir.”** [Muhammed-12] Bu ayetlerde de yine aynı anlamda kullanılmıştır.

إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ **“Kalkmazlar.”** Yani kıyamet gününde demektir. **“Kendisine şeytan çarpmış olan nasıl kalkarsa, mezarlarından öylece kalkarlar.”** Yani onlar kıyamet günü kabirlerinden dünya hayatında sara hastalığına yakalanan kimsenin kalktığı gibi -yani deliller gibi- diriltilirler. Bu durum o gün onlar için bir alçalmadır ve bu ifade faizin yasak olması hususunda kesin bir karine olup bu ayetlerde faizin haram olması tekraren vurgulanmaktadır.

مَسَّ الرَّجُلَ فَيُوهِي **“Çarpılmak.”** Yani delilik demektir. Bir kimse cinlendiği zaman Araplar (

derler. (ممسوس إذا جن [الخبط] – el-Habat] kelimesi, bilinçsiz bir şekilde hareket etmek, rastgele bir şekilde vurulmak ve çarpılmak demektir.

الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ **“Şeytanın dokunup çarptığı kimse”** cümlesinin tefsiri hakkında birtakım rivayetler vardır. Ancak burada tercihe şayan olan şudur: Herhangi bir insan delirdiği zaman, vesvese aracılığıyla şeytanın onun üzerindeki etkisi daha fazla olur. Birçok hususu ona hayal ettirir de böylece deliliği onu çarpılmaya götürür.

Ancak şeytanın onu delirttiği veya delirmesine neden olduğu yönündeki söze gelince; ayet böyle bir şeyden bahsetmemektedir. Allah Subhanehu (şeytanın dokunmasıyla çarpılmadan), yani şeytandan dolayı delirmeden bahsetmiyor. Ayette yer alan مِنَ الْمَسِّ **“Şeytanın dokunup çarptığı”** cümlesi, delirmesi sebebiyle şeytanın çarptığı kimse anlamındadır. Yani bu kimsenin delirmesi, şeytanın çarpmasından önce gerçekleşen bir husustur.

Aynı şekilde مِنَ الْمَسِّ **“Şeytanın dokunup çarptığı”** cümlesinin, Arapların üsluplarına göre kinaye ve mecaz türünden bir ifade olduğu da söylenmektedir. Zira Araplar, sara hastalığı bulunan kimseye cinlerin dokunduğunu, yani ona deliliğin isabet ettiğini ifade etmek için bu ifadeyi kullanırlar. – Araplar delirme kelimesini cin kelimesinden türetmişlerdir. - Ancak bu ayetin anlamıyla ilgili olarak “şeytanın çarpmış olması” anlamı doğru değildir. Çünkü bir kelimenin hakiki anlamda kullanılması bir engel bulunduğu mecaz ve kinaye anlamında kullanılır. Burada ise hakiki manada herhangi bir özür, engel söz konusu değildir. Delirmiş olan bir kimsenin şeytanın birtakım hayalleri vesvese etmek suretiyle onu çarpması ve böyle biri için de (şeytan çarptı) denilmesini gerektirecek bir engel söz konusu değildir...

Ayetin tefsiri ile ilgili olarak sahih bir hadis bulamadım. Durum böyle olduğuna göre, yani ayetin tefsirinde şerî hakikat bulunmadığına göre lügat anlamına dayanmaktan başka yol kalmamaktadır. Kur’an Arap dili üzere indiği için de söylediğimizin racih olan görüş olduğunu görüyoruz. Yani faiz yiyen kimseler, delirmeleri sebebiyle şeytanın dokunmak suretiyle çarptığı kimseler gibidirler. Bu kimselerde var olan delilik şeytanın onları çarpmasından önce var olan bir haldir. Birtakım sebeplere bağlı olarak deliren kimseye şeytan birtakım vesveseler ve hayaller vermek suretiyle ona dokunur, onu çarpar.

Bu durumda olan kimseye şeytan sara hastası yani deli yapmamıştır. Aksi halde (الذي يتخبطه) **“Şeytanın dokunup çarptığı kimse”** ayetinde geçen [ب] harfi yerine [مِن] harfi olsaydı, bu harf ilsak için olur ve buna göre de mana şeytan onu delirtmiş anlamına gelirdi. Aynı zamanda kinaye ve mecaza gitmeye ve buna göre de şeytan kelimesinin anlamının hakiki anlamından uzaklaştırılmasına gerek kalmazdı. Çünkü hakiki mananın dikkate alınmasında herhangi bir engel yoktur.]

Hakeza şeytan, insana dokunup çarpmaz, onu sara hastası ve deli yapamaz. Zira şeytanın insan üzerinde bir gücü yoktur. وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ **“Zaten benim size karşı bir gücüm yoktur.”** [İbrahim-12] **“Şüphesiz kullarım üzerinde senin bir hakimiyetin yoktur.”** [Hicr-42] Dolayısıyla şeytan insanı sara hastası yapamaz. Bilakis şeytanın işi, vesvese vermektir. Ardından insan, vesveseye karşı tutumunu tercih eder. Ya ona karşı çıkar ve reddeder -ki hak olan budur- ya da ona icabet eder -ki bu da sapıklıktır.- **“Artık haktan (ayrıldıktan) sonra sapıklıktan başka ne kalır?”** [Yunus-32]

Bu meselede benim için racih olan budur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah’tır.

İkincisi – Soruda geçen ayet-i kerime ve büyüye yönelik delaleti. Bu meseleyle ilgili daha önce cevap vermiştik ve size cevaptan, sorunuz için gerekli olan kısmı aşağıda aktarıyorum:

[Sihir, azmedilmesinde ve icraatında küfür lafızlarının kullanılmasıyla tamamlanan bir ilimdir. Dolayısıyla önünüzdeki şeyin şeklinin başka bir şekle dönüştüğünü hayal etmenizi sağlar, ancak o şeyin hakikati değişmez ve sadece hayal edersiniz. Yani şayet bir şeyi tuttuğunda, o şeyin aslını bulacaksın veya onu laboratuvar denemesine tabi tuttuğunda da yine o şeyin aslını bulacaksın. Dolayısıyla mesele hayal gücü olup başka bir şey değildir.

Sihirin, azmedilmesinde ve icraatında küfür lafızlarının kullanılmasıyla tamamlandığının delili, Subhanehu’nun şu kavlinin mefhumudur: وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ **“Süleyman kâfir olmadı.”** Yani

sihirbaz olmadı demektir. Ancak burada [كَفَّرَ] “kâfir” kelimesinin mecaz olarak sihir anlamında kullanılması, sihirin küfür sözleri ve fiilleriyle tamamlandığına delalet etmektedir. Bu nedenle kim sihir amelini yaparsa, kafir olur. Bunu ise bunun ardından gelen Allahu Teala'nın şu kavli teyit etmektedir: **“Lakin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri öğretiyorlardı.”** Binaenaleyh sihir yapan kişi, kâfir olur. Bunu yapan Müslüman ise mürted olur ve İslam Devleti'nde irtidat etmesinden dolayı öldürülür.

Sihirbazın gösterdiği şeylerin gerçek olmadığına, bilakis hayal olduğunun deliline gelince; Allahu Teala'nın şu kavlidir: **“İnsanların gözlerini büyülediler.”** [Araf-116] **يُخَيِّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى** **“Yaptıkları sihirden dolayı kendisine hızla sürünür gibi görünüyor.”** Yani sopa gerçekte sopa olarak kalmasına rağmen bakan kimse onu hareket halinde canlı bir yılan gibi görüyordu. Yani hakikat başka bir yeni hakikatle değişmemektedir. Yani ilk hakikatte bir değişme olmaz. Fakat buna karşılık yeni bir hakikat ortaya çıkar. Buna göre bir insan sopadan ortaya çıkan bir yılanı tuttuğu zaman onu sopa olarak bulacaktır. Onu laboratuvar denemesine tabi tuttuğunda da yere atıldığında hareket halindeki bir yılan görüntüsü vermesine rağmen yapısı itibariyle yine aynen sopa olduğunu bulacaktır. Bu nedenle sihirbazlar sopalarını attıkları zaman kendileri onu sopa olarak gördükleri halde bununla insanların gözlerini büyülemeyi başarmakta ve insanlar onu yılan olarak görmekteydiler. Ancak Musa Aleyhisselam elindeki sopayı attığı zaman sihirbazlar onu sopa olarak değil gerçek haliyle yılan olarak görmüşlerdir. Daha sonra bu yılan onların sopalarını yutmuş ve böylelikle onun hakikati nihai olarak ortadan kalkmıştır. Bunun üzerine sihirbazlar onun sihir olmadığını anlamışlardır. Çünkü sihir, eşyaların hakikatini ortadan kaldırmaz. Bunun farkında olarak Musa Aleyhisselam'ın yaptığının sihir olmadığını, onun alemlerin Rabbi'nden gelen bir hak olduğunu bildiler. Musa Aleyhisselam'ın da dediği gibi iman ettiler ve imanları da şaşılacak, hayranlık verici bir iman idi.

Sonuç olarak diyelim ki yanında bir sandalye olsa, sonra bir adam sana gelip sandalyeden uzak bir şekilde dursa ve sana, şimdi sana sandalyeden uzak bir şekilde bir takım azimetler, kelimeler ve icraatlar yapacağım ve onu yastık olarak görmeni sağlayacağım dese ve ardından da küfür içeren kelimeler söylemeye başlasa, bunun ardından sandalyenin hakikati değişmediği halde senin sandalyenin bir yastık olduğunu hayal etmeni sağlayacaktır. Yani sen sandalyeyi tuttuğunda yastığı bulamayacaksın, bilakis sandalyeyi bulacaksın. Bu işi, hakikatler değişmeksizin ve içinde küfür sözleri bulunan azimetlerle yaparsa, o şey olduğu gibi kalır ve ama sen onun başka bir şey olduğunu hayal edersin. İşte bu adam hem sihirbaz olur hem de kâfir olur.

Aldatıcı teknik eylemlerle yapılan gelince; örneğin bir kişinin mendil ve kuşu tutması, onları bir araya getirdikten sonra belli hareketler yapması, kuşu gizleyerek sana mendili göstermesi, ardından da sana bu mendili kuşa dönüştüreceğini söylemesi, sonra birtakım kelimeler mırıldanarak kuşun hakikatini ortaya çıkarması gibi. İşte bu sihir değildir. Bilakis teknik eylemlerdir. Yani kuş adamın yanında mevcuttur. Ama teknik bir eylemle onu senden gizlemiş, sonra onu ortaya çıkarmıştır. Diğer bir ifadeyle mendil ve kuş onunla birlikte. Dolayısıyla bazen kuşu gizleyip mendili ortaya çıkarmakta bazen de mendili gizleyip kuşu ortaya çıkarmaktadır. Yani mendil ve kuş hakikatte yanındadır. Dolayısıyla teknik bir aldatma eylemi gerçekleştirmiştir... Veya bir kişinin bir sandık getirmesi ve sandığı sen görmeden bir bodrumun üzerine koyması, sonra senin önünde bir kişinin sandığın içerisine girmesi ve sana bu sandığı ikiye ayıracağını söylemesi ve kişinin ondan canlı olarak çıkması gibi. Oysa kişi sandığa girdiğinde bodruma iniyor, adam sandığı ikiye bölüyor ve adama isabet etmiyor, sonra adam hiçbir şey olmamış gibi sağlam olarak dışarı çıkıyor. Dolayısıyla bu sihir değildir. Bilakis teknik eylemlerle yapılan bir aldatmadır. Zira adam sandığa girdi, oradan bodruma indi, sonra tekrar yukarı çıktı... Veya sandığın içerisinde birkaç tabaka da olabilir. Dolayısıyla adam bunlardan birine girdi ve kesme başka bir tabakada oldu... Hakeza bu da sihir değildir, bilakis aldatıcı teknik eylemlerdir.

Hakikati dışında hiçbir şeyi ortaya çıkaramayan, teknik eylemlerle insanları aldatamayan, bilakis kitap açarak veya fincana bakarak ya da üzerine örtü alarak gaybı bildiğini iddia eden şarlatanlar ve hokkabazlar ile cinlerle konuştuğunu veya onları gördüğünü söyleyen veya benzeri hokkabazlık yapan sapkınlara gelince; **bu, sihir değildir. Bilakis şarlatanlık ve**

hokkabazlıktır. Bunlar tazir cezası gerektiren haram işlemlerdir ve ceza, vermiş oldukları zarara göre ağırlaşır.

Başlangıçta bahsetmiş olduğumuz, yani küfür kelimeleri söyleyerek ve içerisinde küfür lafızlarının olduğu azimetlerle yapılan anlamdaki sihre gelince... Hakikati değişmediği halde bir şeyi hakikati dışında görmeni sağlamakta, dahası o şeyin hakikati olduğu gibi kalmasına rağmen senin hayal görmeni sağlamaktadır...Bu sihir, neredeyse kaybolup gitmiştir. Çünkü onun vakiası bugün, bu anlamda neredeyse yok gibidir. Buna ek olarak sihribazın cezası, ölümdür. İslam Devleti asırlarca devam etmiş ve neredeyse onları yok etmiştir... Bu ise iki husustan dolayı olmuştur: (Ya neredeyse onun vakiasının olmaması ya da neredeyse cezaya mahkum edildiği içindir.) Biz de neredeyse bu ilmin yok olup gittiğini söylüyoruz.] Bitti.

Açıkladığımız gibi sihrinde küfür sözlerini kullanan, ardından bu sihirden dolayı kâfir olan sihribazın cezasının olduğu bilinmelidir. Bu sihribazın cezası:

Yukarıda zikredilen Bakara suresinin tefsir kitabında geçtiği gibidir:

(-Açıkladığımız üzere- sihir yapan kimsenin cezası mürtede verilecek olan cezadır. Çünkü yukarıda zikredilen manasıyla sihir yapan kimse kâfirdir. Sahabe sihir yapan kimseyi öldürmek suretiyle cezalandırmıştır... Nitekim bu fiilin, yani sihribazın öldürülmesi örneği Ömer Radıyallahu Anh zamanında da yapılmış olup bu hususta sahabe icma etmiştir. Çünkü sahabenin gözleri önünde onlardan herhangi birinin karşı çıkmadığı bir hüküm olmuştur. Ahmed, Süfyan'dan Ahnef İbn Kays'ın amcası Muaviye İbn Cez yoluyla rivayet etti ve dedi ki: **(Sihribazlık yapan herkesin öldürülmesi hususunda ölümünden bir sene önce Ömer'in yazısı bize geldi. Muhtemelen kadın sihribazın da dedi.)**

Daha önce zikrettiğimiz üzere kendisiyle insanların aldatıldığı ve insanlara herhangi bir açıklamanın yapılmadığı bazı hocaların sapkınlıklarına ve hokkabazlıklarına dayalı birtakım gizli tekniklerin kullanılmasına gelince; bu türden şeyleri yapan kimse yaptıkları işler nedeniyle başkalarına vermiş oldukları zarar oranına göre tazir cezasıyla cezalandırılırlar. İslam'a göre tazir cezasının işlenen suçun türüne göre ölüm cezasına kadar ulaştığı malumdur.

Ancak had cezası olarak öldürülmekle tazir cezası olarak ölüm cezası verilmesi arasında fark vardır. Had cezası olarak öldürülen kimse mürtet sayılır, cenaze namazı kılınmaz ve Müslümanların kabrine defnedilmez. İkincisi ise yani tazir cezasıyla cezalandırılan kimse ise işlediği suça göre fasık veya facir Müslüman sayılır, cenaze namazı kılınır ve Müslümanların kabristanına defnedilir.) Bitti.

Faydalı olacağı için bazı tefsirlerde geçen bazı mezheplerin görüşlerini aktarıyorum:

İbn Kesir'in Tefsiri T Selâme (1 / 371)

[Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ**... **“Süleyman'ın hükümlerini hakkında onlar, şeytanların uydurup söylediklerine tabi oldular. Halbuki Süleyman büyü yapıp kâfir olmadı. Lakin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri öğretiyorlardı...”** [Bakara-102]

(Bölüm) Sihri öğrenen ve onu kullanan kimse hakkında ihtilaf ettiler. Ebu Hanife, Malik ve Ahmed şöyle dedi: Bunu yapan kâfir olur. Ebu Hanife'nin ashabından şöyle diyenler vardır: Ondand ittika etmek ve sakınmak için öğrenirse, kâfir olmaz. Kim caiz olduğuna ve onun faydası olduğuna inanarak öğrenirse kâfir olur. Aynı şekilde kim şeytanların onu istediği gibi yaptığına inanırsa kâfir olur. Şafi Rahimehullah şöyle dedi: Eğer sihri öğrenirse ona şöyle deriz: Bize sihrini tarif et. Şayet tarif ederse küfrü gerektirir... Dolayısıyla o, kafir olur. Şayet küfrü gerektirmiyorsa başkadır. Eğer onun mubah olduğuna inanırsa, kâfir olur.

İbn Hubeyra şöyle dedi: Sırf yapmasından ve kullanmasından dolayı öldürülür mü? Malik ve Ahmed şöyle dedi: Evet. Şafii ve Ebu Hanife şöyle dedi: Hayır. Ancak şayet sihirden dolayı bir insan öldürürse, Malik, Şafii ve Ahmed nezdinde öldürülür. Ebu Hanife şöyle dedi: Ondand bu tekerrür edinceye veya belli bir kişi hakkında ikrar edinceye kadar öldürülmez.

Şayet öldürülürse, Şafii hariç onlar nezdinde had cezası olarak öldürülür. Şafii şöyle dedi: Öldürülür -ve bu durum- kısas olur.] Bitti.

Kurtubi'nin tefsirinde şöyle geçmektedir (2 / 47)

[On bir – Fakihler Müslüman ve zimmi sihirbaz hakkında ihtilaf etmişlerdir. Malik, bir Müslümanın küfür içeren sözlerle sihir yapması halinde öldürüleceği, tövbe edemeyeceği ve tövbesinin kabul edilmeyeceği görüşünü benimsemiştir. Çünkü zındık (kâfir) gibi onu kolay bir iş olarak yapmaktadır... Çünkü Allahu Teala şu kavliyle sihri küfür olarak adlandırmıştır: وَمَا يُعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ **Halbuki o iki melek, herkese: Biz ancak imtihan için gönderildik, (sakın yanlış inanıp da) kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi.**” Ahmed İbn Hanbel, Ebi Sevr, İshak, Şafii ve Ebu Hanife'nin kavli de budur.

Ömer, Osman, İbn Ömer, Hafsa, Ebu Musa, Kays İbn Sa'd ve Tabiin'den yedi kişiden de sihir yapanın öldürüleceği rivayet edilmiştir...

İbn Arabi şöyle dedi: (... Allah Subhanehu Kitabı'nda sihir yapanın kâfir olduğunu açıklamış ve şöyle buyurmuştur: **“Süleyman kâfir olmadı.”** Yani sihir sözünden dolayı demektir. وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا **Lakin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihir öğretiyorlardı.**” Yani sihirden ve onu öğretmesinden dolayı demektir. Harut ve Marut şöyle dediler: إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ **“Biz ancak imtihan için gönderildik, (sakın yanlış inanıp da) kâfir olmayasınız.”** Bu da beyan için bir tekittir.]) Bitti.

Üçüncüsü – Nazar (göz değmesi) ve haset: Bu konuyu daha önce açıklamıştık ve sana, sorun için gerekli olan kısmı aşağıda aktarıyorum:

[Haset, haset edilen kimsenin elindeki nimetin yok olmasını temenni etmektir. Bu bölümde nazar ile murad edilen şudur: Göz değmesidir. Bunu yapan kişi nazar eden olarak adlandırılır. Şöyle denilir: Adama nazar ettim: Ona gözüm değdi. Ben nazar edenim, o da nazar değen kişidir.

-Haset (kıskançlık) ve nazar-, haset edilene ve nazar değene olan zararın etkisi müşterek olup haset ve nazar keyfiyet noktasında farklıdır. Zira haset eden kişi, hem karşısında hazır olan hem de hazır olmayan kişiye haset eder. Ama nazar eden kişi sadece gözünü gördüğü kişiye zarar verir yani hazır olması gerekir. Dolayısıyla haset, nazardan daha geneldir. Hakeza hasetten Allah'a sığınmak, nazardan Allah'a sığınmayı da kapsamaktadır. Nazardan dolayı Allah'a sığınmaya gelince; bu, hasetten bir cüzdür. Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Haset ettiği vakit hasetçi kişinin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım!”** [Felak-1-5] Dolayısıyla aynı şekilde nazarı da kapsamakta olup bu, Kur'an'ın belagatından ve icazındandır.

Haset veya nazar edilene zararın nasıl gerçekleştiğine gelince; Burada mesele iki kısımdır:

Birincisi: Haset ve nazar edilen kimsenin elindeki nimetin yok olmasını temenni ederek haset ve nazar eden kişidir. Dolayısıyla bu kişi günahkârdır ve azabı da büyüktür. Zira Allah Subhanehu bize, yukarıda açıkladığımız gibi onun şerrinden Kendisine sığınmamızı emretmiştir.

Haset ve nazar edilen kişiye gelince; haset veya nazardan dolayı meydana gelen zarar, ona isabet eden hastalık gibi imtihan türündendir. Bu imtihandan, ileride açıklayacağımız vesile ve üsluplarla korunulur.

Bu arada haset, mecazi anlamda da gelmektedir. Yani kişinin, sahibinin elindeki nimetin yok olmasını temenni etmeksizin onda var olan nimetin bir benzerinin kendisinde olmasını temenni etmesidir. Dolayısıyla Kur'an ezberleyen birini görüp onun gibi olmayı temenni etmesinde veya çok sadaka veren bir adamı görüp onun gibi olmayı temenni etmesinde bir beis yoktur. Zira Buhari Sahih'inde Ebu Hureyra'dan Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu tahrir etmiştir: **“فَقَالَ رَجُلٌ عَلَّمَهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ، فَهُوَ يَتْلُوهُ أَنَاءَ اللَّيْلِ، وَأَنَاءَ النَّهَارِ، فَسَمِعَهُ جَارٌ لَهُ، فَقَالَ: لَيْتَنِي أَوْتَيْتُ مِثْلَ مَا أُوتِيَ فُلَانٌ، فَعَمَلْتُ مِثْلَ مَا يَعْمَلُ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ يُهْلِكُهُ فِي الْحَقِّ، فَسَمِعْتُهُ مِثْلَ مَا أُوتِيَ فُلَانٌ، فَعَمَلْتُ مِثْلَ مَا يَعْمَلُ”** **Ancak şu iki kişiye gıpta edilir: Biri Allah'ın**

Kur'an öğrettiği kimsedir. Bu kişi, gece ve gündüzün belirli vakitlerinde Kur'an okur. Komşusu onun okuyuşunu duyunca 'keşke falancaya lütfedilen bu özellik bana da bahşedilseydi de, ben de onun gibi amel etseydim' diye temennide bulunur. Diğeri ise, Allah'ın servet verdiği adamdır. Bu kişi, hak yolunda malını harcar. Onu gören biri, 'keşke falancaya verilen bana da verilseydi de, ben de onun gibi amel etseydim' diye temennide bulunur.”] Bitti.

Dördüncüsü: Nazardan, hasetten ve sihirden korunma keyfiyetine gelince:

1- Nazar ve haset: Bu, üzerine şerî delillerin delalet ettiği hususlarla olur:

a- İbadet ederek, dua ederek, Kur'an okuyarak ve aynı şekilde Allah'a tevekkül ederek Allah Subhanehu'ya yaklaşmak... Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ** “Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir.” [İsra-82] Ve Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ** “Kim Allah'a tevekkül ederse O, ona yeter.” [Talak-3]

b- İnsanların ve cinlerin şerrinden Allah'a sığınmak, çocuklar ve zürriyetten dolayı Allah'a sığınmak ve Muavvizeteyn okumak:

- **“Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, cinlerin ve insanların nazarından Allah'a sığınır. Muavvizeteyn inince bunlarla Allah'a sığına ve diğerlerini terk etti.”** Nesai ve İbn Mâce tahrir etti ve Albani sahihledi.

- Şu kavli: **“Yarattıklarının şerrinden Allah'ın noksansız kelimelerine sığınırım.”** [Müslim rivayet etti.] Ve şu kavli: **بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ** (İsmi sayesinde) **yerde ve gökte hiçbir şeyin zarar veremeyeceği Allah'ın adıyla. O her şeyi işitir ve bilir.”** [Ebu Davud ve Tirmizi rivayet etti.]

- İbn Abbas Radıyallahu Anh'dan, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in Hasan ve Hüseyin için Allah'a sığınıp şöyle dediği rivayet edilmiştir: **إِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ يُعَوِّذُ بِهَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ** **“Babanız (İbrahim Aleyhisselam-, oğulları) İsmail ve İshak için Allah'a sığınır ve şöyle derdi: Her şeytanın, her zehirli hayvanın ve nazar eden her gözün şerrinden, Allah'ın noksansız kelimelerine sığınırım.”** [Buhari rivayet etti.]

c- Bir eziyet isabet ettiğinde şerî rukye:

- Ebi Said'den, Cibril'in Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e gelerek şöyle dediği rivayet edilmiştir: **يَا مُحَمَّدُ اشْتَكَيْتَ فَقَالَ نَعَمْ قَالَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُرِيدُكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ** **“Ey Muhammed, hasta mısın? (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) evet dedi. (Cebrail) şöyle dedi: Allah'ın ismiyle seni rahatsız eden her şeyden sana okurum. Her nefsin veya hasetçi her gözün şerrinden Allah sana şifa versin. Allah'ın adıyla sana okurum.”** [Müslim rivayet etti.]

- Aişe Radıyallahu Anhe'nin şöyle dediği rivayet edilmiştir: **أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ أَمَرَ** **“Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, nazar değmesi dolayısıyla bana rukye yapılmasını emretti.”** [Buhari rivayet etti.] Her şeyden önce koruyan şüphesiz Allah Subhanehu'dur: **وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بَضُرًّا فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** **“Eğer Allah seni bir zarara uğratırsa, onu kendisinden başka giderecek yoktur. Ve eğer sana bir hayır verirse, (bunu da geri alacak yoktur). Şüphesiz O her şeye kadirdir.”** [En'am-17]

2- Sihir açısından olana gelince:

Olması halinde sihirden korunmanın keyfiyetine gelince; “yukarıda söylediğimiz gibi sihir neredeyse yok olup gitmiştir. Dolayısıyla bunun olması, zayıf fikirli insanların dışında hiçbir şeye etki edemeyen şarlatan ve hokkabazlığa daha yakındır. Bundan Allah'a sığınırız:

Dolayısıyla korunmak, yukarıda zikrettiğimiz gibi haset ve nazardan korunmak gibi olur. Buna ise hadis-i şerifte Bakara suresinin okunması hakkında geçenler eklenebilir. Zira onda, özellikle olması halinde sihirden dolayı ortaya çıkan herhangi bir etkinin kesilmesi

